

Til Nærings- og fiskeridepartementet

Innspill til NOU 2023:23 Helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping

Den norske veterinærforening og Akvaveterinærenes forening (AVF) takker for denne anledningen til å gi innspill til *NOU 2023:23 Helhetlig forvaltning av akvakultur*. Veterinærforeningen organiserer majoriteten av veterinærer i Norge. AVF er en landsomfattende særforening under Den norske veterinærforening og representerer veterinærer med interesse for akvakultur.

Oppsummering

- **Bærekraftsbegrepet** i lovverket som omhandler oppdrettsfisk må også inkludere fiskevelferd og fiskehelse. Det må være et ufravikelig prinsipp at dårlig velferd ikke kan premieres med vekst. Vi trenger tydelige insentiver og virkemidler som sikrer at resultatgivende forbedringsarbeid får prioritet i alle selskap og i alle anlegg.

- Videre vekst i oppdrettsnæringen må skje under forutsetning av god fiskevelferd – **vekst gjennom velferd**. Oppdrettere som drifter på forskriftsmessig vis og med gode resultater innenfor helse og velferd må premieres med produksjonsvekst. Dårlig velferd må videre få en konsekvens. Velferd må reguleres på lik linje med lakselus og miljøparametere, og fiskens rettigheter gjennom dyrevelferdsloven (DVL) må håndheves. Vi minner om Riksrevisjonens påpekning om at **det er ingen dispensasjonsmulighet i DVL**.

- Veterinærforeningen utfordrer myndighetene til å **konkretisere mål for næringen innenfor fiskehelse og -velferd**. Vi foreslår dødelighet og hudsår ved slakt. Dette er relevante velferdsparametere som i dag er standardiserte og måles rutinemessig.

- **Utslippkvoter for lus**: Veterinærforeningen støtter dette, da det er stor forskjell på utslipp av luselarver fra et stort og et lite anlegg. Samtidig understreker vi at ordningen må ses i sammenheng med maksimalt antall lus per fisk. En ordning med utslippkvoter må innrettes slik at den bidrar positivt til biosikkerheten i næringen. Innføring forutsetter et enhetlig og pålitelig system for telling, fortrinnsvis automatisert og validert metodikk.

- **Avgift ved overskridelse av lusegrense**: Veterinærforeningen er kritisk til å innføre et slikt avlatssystem i oppdrettsnæringen, både fordi det vil kunne få konsekvenser for naboanlegg samt at bøter historisk sett har vært satt for lavt av forvaltningen, slik at det ofte har lønt seg for næringen å bryte lovverket.

- **Produksjonsregulering**: Veterinærforeningen mener at individbegrensning må innføres på selskapsnivå, i tillegg til MTB. Utvalget beskriver i NOU:en at de anerkjenner at antall fisk som mengdebegrensning kan styrke aktørenes insentiver for å sikre god fiskevelferd, men argumenterer uansett med å videreføre MTB med begrunnelse at «dette er et vel etablert kapasitetsmål..». Veterinærforeningen mener det er en dårlig argumentasjon og kan ikke se utvalget har gjort en god

nok vurdering av antall fisk som produksjonsregulering. Vi ber derfor om at dette blir vurdert også i arbeidet med stortingsmeldingen.

- **Tidsbegrensning av lokaliteter** anses som et fornuftig tiltak mtp. uhensiktsmessig lokalitetsstruktur og handlingsrom for forbedret sonestruktur.

- Veterinærforeningen stiller seg positive til **pålagt samarbeid**, for eksempel slik dette gjøres innenfor oljesektoren.

- **Biosikkerhet:** NOU har grundig omtalt tiltak som forebygger horisontal smittespredning gjennom vannstrøm, men det er viktig å også stille krav til fartøy som håndterer fisk for å sikre tilstrekkelig effekt av slike tiltak. Erfaringsmessig er nivået generelt for dårlig på de fleste fartøy, og de er for avhengige av hygienekontroll for å sikre et godkjent resultat. Det må forskriftsfestes krav til brønnbåter og avlusningsfartøy når det gjelder hygiene, smittevern og kunnskap/opplæring av mannskap i disse temaene.

- **Branngater:** Branngater er effektive, agensuavhengige smittehindrende tiltak. Vi støtter forslaget om å etablere gode branngater mellom POer, og mener at det også må etableres kunnskapsbaserte branngater mellom brakkleggingsområder. Det vil alltid oppstå nye sykdommer i en intensiv husdyrproduksjon, og da er det viktig at en har generelle smittehindrende tiltak på plass som muliggjør effektiv og rask bekjempelse.

- **Særtillatelser:** Foreningen mener at særtillatelsene bør bevares, da formålet til disse er vanskelig å oppnå i ordinære matfisktillatelser. Det bør imidlertid stilles strengere krav til innehaver. FoU-tillatelser bør begrenses, da de genererer et stort antall forsøksdyr og det har vært lav kvalitet på mye av forskningen. Det må stilles krav til offentliggjøring av data fra FoU-tillatelser, slik at kunnskapen kan deles og komme hele næringen til gode.

- Det er behov for å forskriftsfeste **sporing av fiskegrupper** fra rogn til slakt.

- En ting som ikke berørt i utvalget: **Hjemmel for tilbaketrekking av tillatelse.** Dette gjøres i annet husdyrhold, men ikke innenfor akvanæringen. Viser igjen til håndhevelse av DVL og fiskens velferdsrettigheter.

Overordnede innspill

Veterinærforeningen er positiv til økt fokus og tydeliggjøring av en helhetlig forvaltning av akvakultur for bærekraftig verdiskaping. Vi legger til grunn at fiskehelse og -velferd er inkludert i bærekraftsbegrepet.

Overordnet er bedre fiskevelferd helt essensielt for våre medlemmer, og mulighet for vekst i akvakulturnæringen bør være direkte knyttet til god velferd. Vi mener at det som handler om oppdrettsfiskens helse og velferd dessverre er svært mangelfullt og overfladisk behandlet i rapporten. Det harmonerer dårlig med at de største problemene i næringen ligger i helse- og velferdssituasjonen til oppdrettsfisker. Det er ikke mulig å oppnå reell bærekraft i akvakulturnæringen uten at fiskens helse og velferd bedres vesentlig.

Vi ser også at utvalget ikke har hatt medlemmer med kompetanse på fiskehelse og -velferd, og dette mener vi svekker utredningen. AVF har mange medlemmer med spisskompetanse på feltet, og vi bidrar gjerne i videre prosesser med havbruksmeldingen. Det er viktig for oss å bidra til å sikre at det er fiskens behov og hensynet til biosikkerhet som legges til grunn for videre utvikling. Dette har ikke vært gjort i tilstrekkelig grad frem til nå, og det har lagt grunnlaget for en situasjon som neppe kan betegnes som bærekraftig.

Det er viktig for næringens fremtidige lønnsomhet, for stabilitet og for evnen til verdiskapning, at en eventuell vekst bygges på et fundament av god dyrehelse og -velferd. Næringen etterspør stabile rammebetingelser, men den mest destabiliserende faktoren er helsesituasjonen til oppdrettsfisk. Andre land har opplevd epidemier på oppdrettsfisk som har medført at de - selv etter mange år - ikke har klart å gjenvinne sin posisjon i markedet. Det kan skje i Norge også. Derfor må vi ta hensyn til de grunnleggende smittehindrende mekanismene som norsk husdyrhold generelt er basert på, når vi legger til rette for vekst i akvakulturnæringen.

Veterinærforeningen ønsker dessuten å minne om at dyrevelferdsloven ikke har dispensasjonsmulighet – fisken har like stor rett til god velferd som ku og katt.

Lowverket som regulerer akvakultur er utformet med stort fokus på lakselus, produksjon og tekniske løsninger, ikke med utgangspunkt i behovene til fisken. **En bærekraftig næring og produksjon må først og fremst ivareta fisken. God dyrevelferd må ligge som et premis for produksjon, og dette bør synliggjøres i formålet i § 1 i Akvakulturloven ved at dyrevelferd nevnes spesielt som en del av bærekraftformålet.** Dette vil tydeliggjøre det ansvaret oppdretterne har for å sikre god dyrevelferd for oppdrettsfisk.

Veterinærforeningen ønsker systemer for vekst som premierer de oppdretterne som kan dokumentere gode helse og velferd hos fisken som holdes på anlegget, og som sanksjonerer oppdrettere som drifter på måter som medfører dårlig velferd. Det finnes ingen andre husdyrproduksjoner i Norge der systemet premierer husdyrholdere med høy dødelighet og dårlig velferd ved å øke produksjonen. Tvert imot er den vanlige reaksjonsformen at de må redusere antall dyr eller avvikle produksjonen. Det at næringen er lite moden med tanke på deling av data og risikostyring, skyldes kanskje at regelverket i for liten grad ansvarliggjør næringen for dyrenes velferd og helse.

Mange av dagens problemer knyttet til oppdrett av laksefisk har sin opprinnelse i ugunstig anleggsstruktur. Arronderingen legger kort sagt opp til effektiv smitteutveksling mellom anlegg og mellom oppdrettsfisk og villfisk. Det er et krevende arbeid å rydde opp i ugunstig struktur, og det vil være enklere å legge til rette for god biosikkerhet og å ivareta hensynet til ville bestander på etableringstidspunktet. For å sikre dette, er det nødvendig med en overordnet plan. På dette området støtter vi havbruksutvalgets forslag om en felles temaplan for akvakultur per art.

For å rydde opp i ugunstig anleggsstruktur som forårsaker dårlig velferd hos både oppdrettet og vill fisk, er det imidlertid ikke tilstrekkelig med økt fokus på planprosessene. Det vil i mange tilfeller være nødvendig å trekke tilbake allerede godkjente lokaliteter, eller skaffe seg det mulighetsrommet ved å innføre tidsbegrensning i lokalitetstillatelsene. Noen lokaliteter er brohodelokaliteter som knytter ulike områder sammen smittemessig. Fjerning av slike lokaliteter vil ha stor effekt for smittespredningen i næringen totalt sett. Mange steder vil det også være nødvendig å fjerne eller

flytte lokaliteter for å oppnå effektive branngater mellom brakkleggingsområder. Det er allerede slik at Mattilsynet ifølge Animal Health Law (AHL) skal regodkjenne lokalitetene med jevne mellomrom. I forbindelse med denne regodkjenningen skal også biosikkerhetsplanen til virksomheten gjennomgås. Muligheten for å bruke denne regodkjenningen som et verktøy for å rydde opp i områder med dårlig biosikkerhet bør utredes nærmere.

I forbindelse med biosikkerhet er det viktig å understreke at heller ikke her er anleggsstrukturen det eneste som påvirker. For eksempel kan økt bruk av lukkede enheter føre til mer flytting av fisk, noe som innebærer høy risiko for spredning av smitte. For å få full uttelling av den smittehindrende effekten av gode brakkleggingsområder med effektive branngater imellom, er en avhengig av et helt spekter av andre tiltak som hindrer at smitte introduseres til området via utstyr, transportvann eller fisk. Her vil vi vise til Sjømat Norges ferske rapport om biosikkerhet som etter vårt syn inneholder gode smittehindrende tiltak. Flere av disse kan med fordel forskriftsfestes, da vi har erfart at frivillige forpliktende tiltak er vanskelig å få til. I de mest belastede områdene har ikke næringen frem til nå ikke klart å enes om felles biosikkerhetsplaner.

Prinsippene for biosikkerhet og generelle smitteforebyggende tiltak som brakkleggingsområder og branngater må gjelde for alle arter. Stadig nye sykdomsagens dukker opp i oppdrett, og det er begrenset med kunnskap om smitte av ulike mikroorganismer mellom ulike arter ved intensivt oppdrett. Veterinærforeningen anbefaler derfor at tillatelser til nye arter tildeles med et føre-var-prinsipp.

Offentlige krav til robuste overvåkningssystemer på populasjonsnivå er nødvendig for å sikre gode og sammenlignbare data. Veterinærforeningen ønsker en regelverksfestet standard som slår fast hvilke typer data som skal samles inn. På hvilken måte dataen innhentes, samt på hvilket nivå, inkludert enhetlig sporing på fiskegruppe-nivå. For å få dette til må det innføres krav om fiskegruppe-ID som muliggjør sporing gjennom hele produksjonen.

Tilgang til representative data av god og sammenlignbar kvalitet er avgjørende for å sikre god forvaltning og oversikt i hele landet. Det er nødvendig med en fullstendig oversikt over tilstanden i næringen, noe som vanskelig kan sikres gjennom frivillige ordninger. Lovpålagt datadeling og samarbeid aktørene imellom vil være et godt verktøy for å sikre kunnskapsdeling innad i næringen, og mellom næring, forskning og forvaltning. Det er viktig å ha kontroll på og standardisere utviklingen og utprøvingen av nye metoder og nytt utstyr.

Veterinærforeningen støtter forslag om incentiver for investeringer i 0-utslippsteknologi, men er skeptisk til konverteringsordninger som medfører automatisk økning i produksjonen. Vi mener det må finnes løsninger som kan stimulere til økt investeringsvilje i ny teknologi, som likevel ikke innebærer at et stort antall fisk blir utsatt for en storstilt utprøving av umoden teknologi. En konverteringsordning innebærer også høy risiko for at aktører låser seg til teknologi som medfører dårlig velferd. Det er nemlig ikke slik at ny teknologi som skjermer mot lusesmitte automatisk medfører god velferd. Ofte vil en se andre velferdsproblemer i lukket produksjon enn i åpne merder, fordi så lenge en legger opp til en høyintensiv produksjon med et stort antall individer i enheter som er smittemessig forbundet, vil det oppstå stadig nye utfordringer.

Innspill til de enkelte forslagene i NOUen

Arealplanlegging, lokalitetsstruktur og koordinering

Koordinerte arealplaner, tematisk plan og lokalitetsstruktur

Veterinærforeningen mener at det er en god ide med et felles kvalitetssikret kunnskapsgrunnlag for arealplanlegging. Vi er også innforstått med at tilgangen på egnet areal er viktig for en god utvikling av næringen. Biosikkerheten i norsk akvakulturnæring er ikke god nok, det viser den store utbredelsen av smittsomme sykdommer med tydelighet. Dette skyldes flere faktorer, men i deler av landet er strukturen ugunstig med tanke på smittespredning. Det er et stort behov for å rydde opp i dette, og for å få det til, må man ha tilgang på areal. Vi er positive til en fagplan for akvakultur som tar utgangspunkt i hvor det er gunstig for næringen, fisken og miljøet. Imidlertid er vi spørrende til om det er hensiktsmessig at Staten skal overstyre kommunenes arealplanlegging fullstendig. Vi frykter at det vil utløse stor motstand, også mot næringen. Men en tematisk plan ville likevel være gunstig som en veiviser for prosessen, næringen og for statlige myndigheters medvirkning i planprosesser.

For å rydde opp i områder med ugunstig struktur kan det også være hensiktsmessig å sette vilkår om bruk av f.eks 0-utslippsteknologi i arealplanene. Dette er ikke tillatt etter dagens regelverk, men det kan være en god måte å styre bruken av slik teknologi inn mot de områdene der annen teknologi ikke er egnet, eller der en får mest mulig utbytte for næringen som helhet/miljøet. Slik det er i dag vil Mattilsynet ofte uttale at det ikke vil bli godkjent søknader med bruk av åpen merdteknologi i områder som foreslås avsatt til akvakultur. Men i og med at det kan komme søknader med bruk av annen teknologi, kan arealet likevel settes av. Da vil Mattilsynet få merarbeid med å avslå søknader om etablering med tradisjonell teknologi. Det kan unngås ved å avsette arealer spesifikt til 0-utslippsteknologi.

Produksjonsområder og samordning mellom aktører

Vi stiller oss bak at det er behov for å definere produksjonsområder for ulike arter basert på risiko for smittespredning av relevante agens. Branngater er et godt, agensuavhengig smitteforebyggende tiltak. Branngater bør innføres, ikke bare mellom produksjonsområdene, men også mellom ulike brakkleggingsområder. Dagens brakkleggingsområder er i enkelte områder for dårlig smittemessig avgrenset seg imellom, og det bidrar til spredning av smitte som undergraver hensikten med brakkleggingsområder.

Vi har per dags dato for liten kunnskap om smitterisiko knyttet til anlegg som er lukket og har dypt vanninntak, men ingen desinfeksjon av inntaks- og avløpsvann. Dersom den typen anlegg skal kunne ligge i branngater må man først bygge opp den kunnskapen, evt stille krav om desinfeksjon av inntaks- og avløpsvann.

Samarbeid næringsaktørene imellom er en viktig nøkkel for å lykkes med omstilling av næringen til en mer bærekraftig drift med tanke på fiskehelse og -velferd. Dessverre har dette vist seg å være vanskelig å få til frivillig i pressede områder, der aktørene har kryssende interesser. Vi stiller oss derfor positive til at samarbeid pålegges, slik det også gjøres andre næringer, som f.eks i oljenæringen. I den sammenheng bør det også vurderes en endring av lovverket som pålegger

næringen å dele erfaringer med f.eks nytt utstyr med hverandre, slik at færre fisk blir utsatt for uttesting av det samme utstyret, og utviklingen går fortere.

Akvakulturtillatelser

Innholdet i akvakulturtillatelser

Det er et stort behov for å styrke dyrevelferden i norsk akvakulturnæring. Dårlig velferd og dårlig fiskehelse er etter foreningens syn det største problemet i norsk akvakulturnæring. En begrensning på antall utsatte fisk ville gi et kraftfullt incitament til å ta best mulig vare på den fisken man har. Vi stiller spørsmål ved konklusjonene til utvalget på dette punktet, da vi ikke kan se at argumentasjonen leder opp til noe annet enn at man må få en begrensning på antall fisk. Det vises til at MTB (maksimal tillatt biomasse) «har sine fordeler», uten at det er klart hva disse er og hvorfor de veier tyngre enn hensynet til dyrene. Det vises også til at utvalget foreslår andre tiltak for å styrke fiskevelferden, men dette er etter vårt syn den største svakheten i havbruksutvalgets utredning.

Vi er kritiske til å fjerne mengdebegrensning på lokalitetsnivå. Mattilsynet erfarer at det søkes om både økning og nyetableringer på lokaliteter der det ikke ligger til rette for god fiskevelferd, -helse eller miljømessig forsvarlig drift. Det er også ofte stor forskjell mellom lokaliteter tilhørende samme selskap, det kan være enkeltlokaliteter som av ulike grunner utmerker seg som problemlokaliteter med tanke på fiskehelse og -velferd. Da må myndighetene ha mulighet til å gripe inn og regulere produksjonen og antall fisk på de spesifikke lokalitetene.

Foreningen støtter forslaget om tillatelse til og fagplan per art, samt mulighet for små justeringer på beliggenhet og knyttet til ett enkelt PO. Vi er imidlertid kritiske til å oppheve grensen mellom settefisk og matfisk. Det at settefisk og matfiskfasen til laks og ørret er smittemessig adskilt er en viktig suksessfaktor med hensyn til biosikkerhet. Vi mener at særtillatelsene bør bevares, da formålet til disse er vanskelig å oppnå i ordinære matfisktillatelser. Det bør imidlertid stilles strengere krav til innehaver. FoU-tillatelser bør begrenses, da de genererer et stort antall forsøksdyr og det har vært lav kvalitet på mye av forskningen. Det må stilles krav til offentliggjøring av data fra FoU-tillatelser, slik at kunnskapen kan deles og komme hele næringen til gode.

Den norske veterinærforening mener at individbegrensning må innføres på selskapsnivå, i tillegg til MTB. Dette vil være et sterkt incentiv for økt fiskevelferd som sikrer at hver fisk får økt verdi, og dermed at velferd gjennomgående må prioriteres av den enkelte oppdretter.

Veterinærforeningen foreslår også at slaktermerder med fordel kan fjernes, eller at det pålegges å bruke lukket teknologi av smittehensyn. Levende fisk representerer en stor smitterisiko, særlig i slutten av produksjonssyklusen, og slaktermerder utgjør en betydelig smitterisiko i mange områder.

Tildeling, endring og tidsbegrensning av akvakulturtillatelser

Veterinærforeningen legger til grunn at fiskehelse og -velferd er inkludert i bærekraftsbegrepet. Økt verdiskapning innenfor bærekraftige rammer kan oppnås på ulike måter. Bl.a. kan en få betydelig økt verdiskapning gjennom å redusere dødeligheten. Vi mener at det er mye som taler for å gjøre lokalitetstillatelsene tidsbegrensede. Som utvalget selv peker på, er det ikke eiendomsrett i sjø. En

permanent tillatelse er i realiteten å tildele en slags eiendomsrett. Men viktigere er at tidsbegrensede lokalitetstillatelser ville gitt en effektiv mulighet til å rydde opp i ugunstige strukturer, noe utvalget selv påpeker. Det er derfor uklart for oss hvorfor utvalget likevel velger å forkaste dette.

En viktig grunn til at sykdomssituasjonen i enkelte PO ikke forbedres, er dårlig biosikkerhet grunnet ugunstig struktur. Forskjellige myndigheter har forsøkt å rydde opp i dette, men næringen har motsatt seg forsøk både på flytting av biomasse, lokaliteter og endring av brakkleggingsområder. Det er behov for sterkere verktøy for å få endret strukturen, og i og med at man ikke har eiendomsrett i sjø, burde muligheten for å trekke tilbake tillatelser som er ugunstig for fiskehelsen og -velferden totalt sett, eller som har spesielt høy negativ påvirkning på miljøet, styrkes. Dette vil være et aktuelt tiltak ved grove brudd på dyrevelferdsloven som samsvarer med konsekvensen ved tilsvarende lovbrudd hos andre produksjonsdyr som er omfattet av dette lovverket.

Miljøpåvirkning, biosikkerhet og fiskevelferd

Veterinærforeningen er enige i at trafikklyssystemet må justeres slik at det konsekvent styrer mot grønt, og ikke gult, slik som i dag. Vi er imidlertid usikre på om utvalgets forslag vil sikre dette på en måte som samtidig ivaretar fisken. 0-utslippsteknologi er umoden og det er mange uklarheter knyttet til den smittehindrende effekten på andre agens enn lus, samt på fiskens helse og velferd. Semilukkede konsepter er ikke en quick-fix på problemene næringen står overfor. Det er mange eksempler på at løsning av luseproblemet i slik teknologi, skaper et nytt biologisk problem for fisken.

Utrulling av ny teknologi må gjøres i kontrollerte former med tett oppfølging og gradvis opptrapping for å minske risikoen for store, utilsiktede effekter. Vi er enige i at det er behov for incentiver for å investere i kostnadskreven og umoden teknologi, men vi mener at det må utredes om det er andre måter å gjøre dette på enn ved å øke produksjonen. Grunnen til dette er at økt produksjon i lukkede anlegg, kan medføre at store mengder fisk vil bli utsatt for uttesting som kan medføre dårlig velferd. I tillegg kan en slik ordning «låse» produsentene til teknologi som medfører dårlig velferd. Dette har vi sett før, f.eks med de grønne tillatelsene og vilkår om triploid fisk.

Vi ser ikke behov for en tiltaksgrense i tillegg til en maksgrense. Mattilsynet praktiserer per dags dato lusegrensen strengt og sender ut varsel om vedtak straks den er overskredet. Det trekkes også tilbake biomasse på lokaliteter som har hatt gjentatte overskridelser. Tidspunkt for når det er fornuftig å iverksette tiltak for å unngå å overskride grensen, vil variere iht tilgjengelige virkemidler, temperatur, tilstand på fisken, m.m. Det er viktig å ivareta den marginale fleksibiliteten som ligger i dagens system.

Vi stiller også spørsmål om nedtrekksordningen har fått dårlig effekt fordi det har blitt gitt unntaksvekst, og/eller fordi det er for stor fleksibilitet med tanke på flytting av biomasse mellom ulike PO i dagens trafikklyssystem. Ordningen bør utredes nærmere før den eventuelt fjernes.

Kvoter for luseutslipp i områder og per lokalitet synes vi i prinsippet er en god ide. Det er stor forskjell på smittespredning fra en lokalitet med mye fisk versus en lokalitet med lite fisk. Men en slik grense kan by på utfordringer forvaltningsmessig, her må man finne gode ordninger som gjør det mulig for forvaltningen å følge opp. Kvoter kan også, etter hvert som kunnskapsgrunnlaget utvikles, ta utgangspunkt i hvilket smittepress som utgjør en akseptabel belastning for villfisken. Det blir en motsatt rigging av systemet enn i dag, men en mer hensiktsmessig innretning i forhold til hva lusegrensene er satt for å beskytte.

Kvoter i seg selv kan også virke som et incentiv for å investere i 0-utslippsteknologi, på den måten at de, ut fra hensynet til de ville bestandenes tålegrense, kan bli så lave at det blir vanskelig å kunne drifte på dagens nivå med tradisjonell teknologi. Da blir valget enten å redusere produksjonen eller å investere i teknologi som kan løse utslippsproblemet.

For at kvotene skal kunne virke som et incentiv for investering i ny teknologi, er det viktig at en ikke lager en mulighet for å betale seg ut av utslippsproblemet gjennom en avgift. Vi mener at en avgift på lusenivå over grensen også kan undergrave respekten for regelverket, i og med at det åpner for overskridelse av en grense som i utgangspunktet ikke skal krysses. I tillegg er det ugunstig med tanke på at det vil medføre økt smittepress både mot villfisk og andre lokaliteter i området. Historisk sett er dessuten bøter satt lavt av forvaltningen, slik at det ofte har lønt seg å betale seg ut av problemet enn å iverksette kraftige tiltak mot rotårsaken.

Veterinærforeningen mener at incentiver som belønner miljømessige tiltak også må stille krav til fiskevelferden og fiskens behov. Fiskehelsefaglig kompetanse må innføres i planfasen ved utvikling av nye husdyrrom.

Veterinærforeningen viser også til tidligere høringsinnspill vedrørende [stortingsmelding om dyrevelferd- Akvatiske dyr](#), som vi mener er relevante sett opp mot behovet for bedre velferd for produksjonsfisk i akvanæringen

Oslo, 01.01.24

Camilla Larsen
Fagsjef